

APSTIPRINĀTS

Daugavpils pilsētas 11.pirmsskolas izglītības
iestādes vadītāja A.Dubovska
2017.gada 02. novembrī
Rīk.Nr.30-p, Daugavpilī

Kārtība par vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo

*Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72.panta pirmās daļas 2.punktu un Ministru kabineta 2009.gada
24.novembra noteikumu Nr.1338 „Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo
drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos” 6.5. apakšpunktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtības par 11. pirmsskolas izglītības iestādes (turpmāk - izglītības iestāde) vadītāja un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – kārtība) mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo (mobings), radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.

2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem (vismaz viens likumiskais pārstāvis) par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem. Kārtībā arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī preventīvas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi.

3. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai izglītības iestāde papildus ievēro Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2008.gada 8.oktobra metodiskos ieteikumus „Izglītības iestādes, sociālā dienesta, bāriņtiesas un citu iestāžu kompetence starpinstitucionālajā sadarbībā, veicot preventīvo darbu un risinot vardarbības gadījumus pret bērnu”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamiem bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret izglītojamo (pielikums).

4. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvis izglītības iestādes darbinieks ir pierobežas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt bērna turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes vadītāja.

5. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem **indivīdiem**.

6. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.

7. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir bērna garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.

II. Konflikti starp izglītojamajiem

8. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:

8.1. grupas skolotājs (vai jebkurš darbinieks, kurš konstatējis attiecīgo situāciju) nekavējoties ziņo izglītības iestādes vadītājam par konstatēto konflikta situāciju. Vadītājs ziņo bērna vecākiem;

8.2. grupas skolotājs veic ierakstu grupas žurnālā par notikušo konfliktu un pēc izglītības iestādes vadītāja paziņošanas vecākiem, vecāki apstiprina ar savu parakstu, ka viņi ir informēti par šādu konfliktu;

8.3. ja konflikta situācija nav atrisināta, tad grupas skolotājs iesniedz rakstisku iesniegumu izglītības iestādes vadītājam, tālāk lemjot par sociālā pedagoga, psihologa, medmāsas vai cita atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai;

8.4. pamatojoties uz grupas skolotāja rakstisko iesniegumu, izglītības iestādes vadītājs aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

9. Pēc notikuma izvērtēšanas, ja tiek konstatēts, ka arī turpmāk audzēkņa uzvedība apdraud savu un pārējo audzēkņu drošību, veselību un dzīvību, izglītības iestādes vadītājs, saskaņojot savu lēmumu ar izglītības iestādes dibinātāju, ir tiesības atskaitīt (eksmatrikulēt) audzēkni no izglītības iestādes.

Šāda lēmuma gadījumā izglītojamam tiek nodrošināta iespēja turpināt izglītību citā izglītības iestādē.

III. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

10. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

10.1. pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes vadītāja ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;

10.2. izglītības iestādes vadītājs sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas, pēc nepieciešamības arī klātienē izglītības iestādes telpās;

10.3. izglītības iestādes vadītājs organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina sociālo pedagogu, psihologu, medmāsu vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

11. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

11.1. izglītības iestādes vadītāja klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;

11.2. ja vecāki ar pedagogu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:

11.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes vadītājam detalizētai izvērtēšanai;

11.2.2. izglītības iestādes pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;

11.2.3. izglītības iestādes uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes vadītāja ir vēl vismaz 1 pedagogs pārstāvis un 1 atbalsta darbinieks;

11.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;

11.2.5. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes vadītājam ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens) vai atstādināt darbinieku no darba;

11.2.6. ja netiek konstatēta pedagoga vai atbalsta darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

IV. Izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi

12. Gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, izglītības iestāde veic šādas darbības:

12.1. grupas skolotājs sazinās ar vecākiem, lai noskaidrotu pirmsskolas izglītības iestādes kavējumu cēloni.

12.2. kad bērns ierodas pirmsskolas izglītības iestādē, grupas skolotājs uzklauša bērna viedokli par situāciju.

12.3. grupas skolotājs sadarbībā ar citiem pedagogiem veic audzēkņa novērošanu grupā.

12.4. situācijas, par kurām grupas skolotājam nekavējoties ziņo bērnu tiesību aizsardzības speciāliste Maijai Lazdānei un izglītības iestādes vadītājam:

12.4.1. aizdomas, ka bērns cieš no emocionālas, fiziskas vai seksuālas vardarbības;

12.4.2. saņemta informācija, ka bērns nav nakšņojis mājās,

12.4.3. grupas skolotājs pamanījis, ka bērna uzvedība izmainījies (piemēram, uzvedība kļuvusi izaicinoša, rupja, bērns noslēdzies sevī, ir drūms),

12.4.4. grupas skolotājs pamanījis, ka bērnam nav sezonai piemērots apģērbs, mācību līdzekļi, vai arī bērns nav ēdis.

13. Ja vecāki par problēmsituāciju ir informēti gan mutiski, gan rakstiski (sagatavojot oficiālu vēstuli), bet neattaisnotie kavējumi turpinās, grupas skolotājs nedēļas laikā informē bērnu tiesību aizsardzības speciālisti un izglītības iestādes vadītāju.

14. Bērnu tiesību aizsardzības speciālists sadarbībā ar izglītības iestādes atbalsta personālu, grupas skolotāju un vecākiem analizē bērna neattaisnoto kavējumu cēloņus izmantojot gan audzēkņa anketēšanu, gan individuālas sarunas, var veikt arī mājas apmeklējumus. Minētie uzdevumi tiek sadalīti speciālistiem izglītības iestādē.

15. Darba gaitā ir jāizvērtē vairāki iespējamie problēmas cēloņi, kas var būt saistīti ar:

15.1. problēmām izglītības iestādē;

15.2. bērna individuālo situāciju (veselības problēmas, mācību un uzvedības traucējumi, individuālas problēmas jeb pārdzīvojumi, kas saistīti ar attīstības vai traumatisko krīzi, u.c.);

15.3. problēmām ģimenē.

16. Pēc informācijas apkopošanas tā tiek nodota izglītības iestādes vadītājam, kurš tālāk lemj par saziņu ar izglītojamā vecākiem un atbildīgo bērnu tiesību aizsardzības iestāžu piesaisti situācijas noregulēšanai.

Iestādes vadītāja

A. Dubovska

IZSKATĪTS

Daugavpils pilsētas

11.pirmsskolas izglītības iestādes

Pedagoģiskās padomes 27.10.2017. sēdē (protokols Nr.2)